

Vzgr Rb Amsterdam, 15 mei 2008, De Roy van Zuydewijn v Parool

PUBLICATIE

Redactie in mindere mate verantwoordelijk voor inhoud column

[Juist is dat de zorgplicht van Het Parool voor de inhoud van een column minder ver strekt dan haar verantwoordelijkheid voor de juistheid van in het dagblad geplaatste nieuwsberichten.](#)

Het Parool heeft betoogd dat de redactie inhoudelijk slechts verantwoordelijk is voor de nieuwskolommen en dat de columnist een onafhankelijke positie inneemt. Juist is dat de zorgplicht van Het Parool voor de inhoud van een column minder ver strekt dan haar verantwoordelijkheid voor de juistheid van in het dagblad geplaatste nieuwsberichten. Dit neemt echter niet weg dat Het Parool als uitgever uiteindelijk wel verantwoordelijk is voor hetgeen in haar dagblad wordt gepubliceerd en onrechtmatig jegens De Roy van Zuydewijn kan handelen door het plaatsen van een column waardoor De Roy van Zuydewijn in zijn eer en goede naam wordt aangetast

Geen onderbouwing met feiten van op publiek debat gebaseerde mening vereist

[Aan Jaeggi kan onder deze omstandigheden niet de eis worden gesteld zijn op het publieke debat gebaseerde mening met feiten te onderbouwen en een voorbeeld te noemen van een door De Roy van Zuydewijn in de wereld gebrachte leugen. Dit zou de vrijheid van Jaeggi om zich in zijn column te beperken tot het door hem gekozen onderwerp te zeer aantasten.](#)

Het betreft in dit geval een column met als (hoofd)onderwerp de journalistieke kwaliteit van HP/De Tijd. Anders dan De Roy van Zuydewijn stelt, heeft de column wel degelijk een satirisch karakter, aangezien het onderwerp op spottende, niet altijd serieuze wijze aan de orde wordt gesteld. Als voorbeeld kunnen worden genoemd het vergelijken van het kopen van HP/De Tijd met 'het kopen van een broodje gezond op het CS' en 'het meegaan met het enige overgebleven meisje na sluitingstijd', of de opmerkingen over 'HP-medewerker' Jan Zandbergen, over wie wordt geschreven dat 'met de energie van Zandbergens frustraties men in een middelgrote provinciestad onbepert de verwarming kan laten loeien'. De uitlatingen die in de column over De Roy van Zuydewijn worden gedaan, moeten in het licht van de teneur van de column worden gelezen. Zij geven een (op prikkelende wijze gepresenteerde) mening van Jaeggi over de journalistieke kwaliteit van HP/De Tijd weer, waarbij ter illustratie en met overdrijving ook terloops gerefereerd is aan de bij (een deel van) het publiek (al dan niet terecht) levende twijfels aan de reputatie van De Roy van Zuydewijn. De opmerkingen over De Roy van Zuyde-

wijn zijn niet gepresenteerd als (nieuws-)feit en de passages zullen door een gemiddelde lezer dan ook als opinie van de columnist worden opgevat. Aan een dergelijke satirische column mogen niet dezelfde hoge eisen worden gesteld als aan onderzoeksjournalistiek. In de column van Jaeggi wordt de kwalificatie 'leugenaar' ook niet voor het eerst aan De Roy van Zuydewijn gekoppeld. De geloofwaardigheid van De Roy van Zuydewijn is - zoals door Het Parool ook onbetwist is gesteld - al meermalen onderwerp van het publieke debat geweest. Naar aanleiding van dat publieke debat heeft Jaeggi kennelijk zijn mening gevormd en deze in zijn column op satirische wijze weergegeven. Aan Jaeggi kan onder deze omstandigheden niet de eis worden gesteld zijn op het publieke debat gebaseerde mening met feiten te onderbouwen en een voorbeeld te noemen van een door De Roy van Zuydewijn in de wereld gebrachte leugen. Dit zou de vrijheid van Jaeggi om zich in zijn column te beperken tot het door hem gekozen onderwerp te zeer aantasten. Om diezelfde reden kan niet van Jaeggi worden geëist dat hij (ook) de ex-echtgenote van De Roy van Zuydewijn in zijn column aanhaalt.

Vindplaatsen: [Boek9](#); Mediaforum 2008, nr. 24, p. 313, m.nt. Kaaks

Vzgr Rb Amsterdam, 15 mei 2008

(N.C.H. Blankevoort)

zaaknummer / rolnummer: 396545 / KG ZA 08-807 NB/CN

Vonnis in kort geding van 15 mei 2008

in de zaak van

[X] DE ROY VAN ZUYDEWIJN,

voor deze zaak woonplaats gekozen hebbende te Amsterdam,

eiser bij dagvaarding van 24 april 2008,

procureur mr. M. Meijer,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid HET PAROOL B.V.,

gevestigd te Amsterdam,

gedaagde,

procureur mr. O.M.B.J. Volgenant.

Partijen zullen hierna De Roy van Zuydewijn en Het Parool worden genoemd.

1. De procedure

Ter terechtzitting van 29 april 2008 heeft De Roy van Zuydewijn gesteld en gevorderd overeenkomstig de in fotokopie aan dit vonnis gehechte dagvaarding. Het Parool heeft verweer gevoerd met conclusie tot weigering van de gevraagde voorziening. Na verder debat hebben partijen verzocht vonnis te wijzen.

2. De feiten

2.1. Het Parool is uitgever en geeft onder andere het dagblad 'Het Parool' uit. In de editie van 17 april 2008 heeft Het Parool de volgende [column \(verder de column\)](#) geplaatst van Adriaan Jaeggi (verder Jaeggi):

"Er zijn dingen die je in een opwelling weer eens doet, omdat je vergeten bent wat een vergissing het de vorige keer was. In haast een broodje gezond op het CS kopen,

bijvoorbeeld. Meegaan met het enige overgebleven meisje na sluitingstijd. Zo koop ik om het half jaar een HP/de Tijd. Even later neem ik me opnieuw voor dat nóóit maar dan ook nóóit meer te doen. HP de Tijd, ontstaan uit de fusie tussen twee achtenswaardige opiniebladen, is het rioolputje van de Nederlandse journalistiek. Iedereen met een stoute opinie mag er zijn zegje doen, mits die voldoende rancuneus is, of het slachtoffer afdoende in discrediet wordt gebracht. Dit onder het mom van 'opiniërende journalistiek', een door journalisten zelf uitgevonden genre waarin niet de objectiviteit maar het vooroordeel van de journalist de leidraad is. Dat het blad weinig journalistieke scrupules heeft weet iedereen sinds de interview-reeks met Edwin de Roy van Zuydewijn. Het is al weinig fatsoenlijk om een overduidelijk zieke leugenaar te laten leeglopen in je blad, maar je zou die verhalen op zijn minst kunnen checken op waarheidsgehalte. Welnee, dacht HP: waarom een spectaculair verhaal doodchecken? Nu bestaan er wel meer bladen zonder journalistieke gêne, maar HP is uniek in de verlekkeerde manier waarop ze haar slachtoffers te kakken probeert te zetten. Wat willekeurige voorbeelden: Over het fake-interview met premier Balkenende in *Opinio* zou je best interessante vragen kunnen stellen aan hoofdredacteur Jaffe Vink. HP-medewerker Merks verkneukelt zich liever over de oplage van *Opinio*: 'Is al bekend welke van uw drie lezers Balkenende heeft gewaarschuwd?' Op dezelfde pagina een stukje over Wouter Bos, die een rechtszaak over een privékwestie betaalde met geld uit de kas van zijn ministerie. In de laatste regels blijkt dat Bos daar het volste recht toe had, maar de schijn is gewekt: wat die zakkenvullers in Den Haag doen deugt van geen kanten. Samen met de Telegraaf en Rita Verdonk voert HP de tijdloze slogan: ze naaien je waar je bijstaat. Het is de spiegel van het soort Nederland dat anderen het licht in de ogen niet gunt. Verlekkerd wordt opgesomd hoeveel leden de publieke omroep is kwijtgeraakt. Likkebaardend wordt 'onthuld' hoeveel ambtenaren een auto met chauffeur hebben. En vaste prik in HP is het zelfkastijdings-stuk waarin maandelijks uit een nieuw perspectief wordt uitgelegd waarom wij allen niet deugen ('Zo kennen we Nederland weer'). Niet het hele blad is al kattenbakrij bij aankoop: het heeft ook uitstekende schrijvers als Beatrijs Ritsema, J.A.A. van Doorn en Ronald Hoeben, soms een goed achtergrondartikel en vaak leesbare kritieken (al serveerde recensent Max Pam ooit de toen nog onbekende roman *Joe Speedboot* achteloos af met het argument dat het 'geen literaire titel' had). Maar na het lezen blijft altijd die smaak achter van kinnesinne, achterklap en afgunst. Er is zelfs een HP-medewerker in wie al die kwaliteiten zijn verenigd: recensent en societyreporter Jan Zandbergen. Ik heb zelden een stuk van de man gelezen dat niet droop van geniepigheid en neerbuigendheid. Met de energie van Zandbergens frustraties kun je in een middelgrote provinciestad onbepert de verwarming laten loeien. Zandbergen, ooit veelbelovend *Propria Cures*-redacteur, tegenwoordig feestjesverslaggever, beheert bij HP de portefeuille

miezerige verdachtmakingen, pardon: opiniërende journalistiek: 'Het Fonds voor de Letteren is zoals iedereen weet een soort van charitas-instelling voor literaire handhouders'. De uitgever van HP/de Tijd overweegt momenteel het blad tweewekelijks te laten verschijnen. Een stap in de goede richting, Audax, maar waarom het onvermijdelijke uitstellen? "

2.2. Bij brief van 18 april 2008 heeft de procureur van De Roy van Zuydewijn Het Parool verzocht om in de editie van maandag 21 april 2008 een rectificatie te plaatsen en in een hoofdredactioneel commentaar afstand te nemen van de inhoud van de column.

2.3. A. de Lange, adjunct-hoofdredacteur van Het Parool heeft per e-mail van 21 april 2008 hierop onder meer het volgende geantwoord:

"(...) Wij zullen uw oproep niet honoreren: het slaat de heer Jaeggi vrij om in zijn column deze mening te geven. Voor een rectificatie, laat staan een hoofdredactioneel commentaar, is werkelijk geen enkele goede grond."

3. Het geschil

3.1. De Roy van Zuydewijn vordert - samengevat - :

I. Het Parool te veroordelen tot rectificatie op de voorpagina, binnen 24 uur na het wijzen van dit vonnis, althans op een in redelijkheid te bepalen datum, volgens de in de dagvaarding genoemde tekst:

"In zijn column van 17 april 2008 heeft Adriaan Jaeggi zich in ontoelaatbare bewoordingen over de heer E.K.W. de Roy van Zuydewijn uitgelaten. Daarbij heeft Jaeggi ook gesteld dat De Roy van Zuydewijn in een interviewreeks met HP/De Tijd onwaarheden zou hebben verkondigd. Het Parool heeft desgevraagd geweigerd om in duidelijke bewoordingen afstand te nemen van de uitspraken. De interviews in HP/De Tijd hebben plaatsgevonden met Prinses Margarita en De Roy van Zuydewijn op instigatie van Prinses Margarita. Van de uitspraken van Prinses Margarita heeft Jaeggi niet gesteld dat deze gelogen waren. Noch Jaeggi, noch Het Parool, kunnen aantonen dat in HP/De Tijd daadwerkelijk door De Roy van Zuydewijn onwaarheden zijn verkondigd. Ten onrechte heeft Jaeggi gesteld dat de uitspraken van De Roy van Zuydewijn door HP/De Tijd niet zijn geverifieerd. Terwijl in de bewuste artikelen juist meermalen uitvoerig wordt toegelicht welke van de stellingen op welke wijze zijn geverifieerd en wat daarvan het resultaat was. Jaeggi schreef zijn column zonder recentelijk de artikelen te hebben gelezen en zonder enig onderzoek naar het bewijs van zijn bewering. Ten aanzien van een deel van de stellingen in HP/ De Tijd is inmiddels komen vast te staan dat deze waar waren. Er bestond geen enkele aanleiding voor de bewuste artikelen als voorbeeld te stellen in een column waarin het journalistiek niveau van HP/De Tijd ter discussie wordt gesteld."

Althans volgens een in redelijkheid te bepalen tekst, op straffe van een dwangsom van € 25.000,- indien hieraan niet tijdig uitvoering is gegeven, te vermeerderen met € 2.500,- voor iedere dag dat Het Parool hiermee in gebreke blijft.

II. Het Parool te veroordelen tot betaling van (een voorschot op) schadevergoeding van € 10.000,-.

Een en ander met veroordeling van Het Parool in de kosten van deze procedure.

3.2. De Roy van Zuydewijn stelt daartoe - samengevat - dat het Parool van publicatie van de column had moeten afzien. Jaeggi heeft De Roy van Zuydewijn in zijn column geschoffeerd door te stellen dat hij "een overduidelijk zieke leugenaar is", die in HP/De Tijd zou "zijn leeggelopen". Verder beweert Jaeggi ten onrechte dat De Roy van Zuydewijn daarbij aantoonbare leugens zou hebben verkondigd. Jaeggi onderbouwt zijn beweringen op geen enkele wijze. De Roy van Zuydewijn is geen leugenaar. Uit de artikelen blijkt juist dat HP/De Tijd veel van de uitspraken heeft geverifieerd en bevestigd heeft gekregen. Een voorbeeld daarvan is het lichten van het sociale dienst dossier van De Roy van Zuydewijn. De uitspraken van Jaeggi kwalificeren zodoende als lichtvaardige verdachtmakingen en ongefundeerde aantijgingen, die onrechtmatig zijn jegens De Roy van Zuydewijn. Het belang van De Roy van Zuydewijn om hiervan gevrijwaard te blijven is groter dan het belang van Jaeggi om te kunnen schrijven wat in hem opkomt. Daarnaast is een vergelijkbare kwalificatie ("overduidelijk zieke leugenaar") van de ex-echtgenote van De Roy van Zuydewijn in de column niet terug te vinden, terwijl de interviewreeks in HP/De Tijd op haar instigatie tot stand is gekomen en het merendeel van de in het interview staande uitspraken aan haar is toe te dichten. Het Parool heeft ten onrechte rectificatie en rehabilitatie geweigerd en zich slechts bereid getoond om in een volgende column van Jaeggi de gewraakte uitspraak te herhalen en daarbij te vermelden dat hij dit niet zo had moeten opschrijven omdat hij geen bewijs van zijn stellingen heeft. Overigens is ook die 'rectificatie' niet geplaatst. De door De Roy van Zuydewijn gevorderde rectificatie is een gerechtvaardigde beperking van de vrijheid van meningsuiting, omdat de uitspraken onrechtmatig zijn jegens De Roy van Zuydewijn. Voor schadevergoeding bestaat aanleiding, nu de geloofwaardigheid en integriteit van De Roy van Zuydewijn door de uitspraken zijn aangetast. Verder dient de schadevergoeding als afschrikmiddel om herhaling van dergelijke uitspraken te voorkomen.

3.3. Het Parool voert verweer, daartoe onder meer stellende dat deze procedure door De Roy van Zuydewijn ten onrechte wordt gebruikt om zijn gelijk te halen. De door De Roy van Zuydewijn gevorderde beperking van de vrijheid van meningsuiting is buiten alle proporties, Het gaat er in deze zaak niet om welke door De Roy van Zuydewijn geuite stellingen en beschuldigingen in de interviewreeks in HP/De Tijd waar zijn, maar hoeveel ruimte een columnist heeft om te overdrijven. Jaeggi maakt hier veelvuldig gebruik van en veel van de passages uit de column zijn nauwelijks serieus te nemen. Jaeggi vond het een slechte journalistieke keuze van HP/De Tijd om de beschuldigingen van De Roy van Zuydewijn en prinses Margarita als interview te publiceren en heeft die mening in hyperbolische bewoordingen weergegeven. Jaeggi staat overigens niet alleen in deze kritiek. Op wiens instigatie het interview in HP/De Tijd heeft plaatsgevonden is niet relevant.

Ook is niet relevant dat een deel van de stellingen in de interviewreeks in HP/De Tijd achteraf waar zijn gebleken. De kwalificatie "overduidelijk zieke leugenaar" gaat over De Roy van Zuydewijn zelf. De Roy van Zuydewijn heeft in het bewuste interview allerlei verhalen en beschuldigingen aan het adres van het Koningshuis geuit. De Roy van Zuydewijn heeft een omstreden reputatie, die in belangrijke mate is veroorzaakt door de door hemzelf gegenereerde publiciteit. Uit onderzoeken van NIPO en NFO Trendbox is gebleken dat de meerderheid van de Nederlanders niet veel van de verhalen van prinses Margarita en De Roy van Zuydewijn gelooft. De publicatie is niet onrechtmatig en een inperking van de vrijheid van meningsuiting is derhalve niet noodzakelijk. De Roy van Zuydewijn heeft de door hem door de column geleden schade niet onderbouwd. Het Parool stelt overigens bereid te zijn om ruimte te bieden aan tegengeluid.

4. De beoordeling

4.1. Het Parool is gedagvaard als uitgever van het dagblad Het Parool, waarin de gewraakte column is verschenen. Jaeggi, de columnist, is zelf niet gedagvaard. Het Parool heeft betoogd dat de redactie inhoudelijk slechts verantwoordelijk is voor de nieuwskolommen en dat de columnist een onafhankelijke positie inneemt. Juist is dat de zorgplicht van Het Parool voor de inhoud van een column minder verstrekt dan haar verantwoordelijkheid voor de juistheid van in het dagblad geplaatste nieuwsberichten. Dit neemt echter niet weg dat Het Parool als uitgever uiteindelijk wel verantwoordelijk is voor hetgeen in haar dagblad wordt gepubliceerd en onrechtmatig jegens De Roy van Zuydewijn kan handelen door het plaatsen van een column waardoor De Roy van Zuydewijn in zijn eer en goede naam wordt aangetast.

4.2. Het gaat in deze zaak om een botsing van twee fundamentele rechten, namelijk aan de zijde van Het Parool het recht op vrijheid van meningsuiting (persvrijheid) en aan de zijde van De Roy van Zuydewijn diens recht op bescherming van zijn eer en goede naam en op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer. Het antwoord op de vraag welk van deze beide rechten in het onderhavige geval zwaarder weegt, moet worden gevonden door een afweging van alle terzake dienende omstandigheden van het geval.

4.3. Het belang van De Roy van Zuydewijn is erin gelegen dat hij niet lichtvaardig wordt blootgesteld aan voor hem ongewenste publiciteit omtrent zijn privésituatie of aan lichtvaardige verdachtmakingen of dat afbreuk wordt gedaan aan zijn integriteit en geloofwaardigheid. Daarbij dient er rekening mee te worden gehouden dat De Roy van Zuydewijn destijds zelf heeft meegewerkt aan interviewreeks in HP/De Tijd, zodat hij tot op zekere hoogte zal dienen te accepteren dat hierover in de pers geschreven wordt.

4.4. Het belang van Het Parool is dat zij zich in het openbaar kritisch, informerend, opiniërend en waarschuwend moet kunnen uitlaten over misstanden die de samenleving raken. Aan de beoordeling van de rechtmatigheid van een column moeten andere eisen worden gesteld dan aan onderzoeksjournalistiek. Aan een au-

teur komt in een column een grotere mate van vrijheid toe om zijn persoonlijke mening te geven dan in andere journalistieke genres, maar de auteur is ook in een column gebonden aan grenzen. Deze grenzen kunnen bijvoorbeeld overschreden worden indien de uitingen zijn gedaan met de bedoeling de ander te kwetsen of de bewoordingen met het oog op het te dienen belang nodeloos grievend zijn. Daarnaast is sprake van overschrijding van grenzen wanneer columnisten bij het uiten van hun persoonlijke mening kwalificaties bezigen of vergelijkingen treffen waartoe de feiten in redelijkheid geen aanleiding geven.

4.5. Het betreft in dit geval een column met als (hoofd)onderwerp de journalistieke kwaliteit van HP/De Tijd. Anders dan De Roy van Zuydewijn stelt, heeft de column wel degelijk een satirisch karakter, aangezien het onderwerp op spottende, niet altijd serieuze wijze aan de orde wordt gesteld. Als voorbeeld kunnen worden genoemd het vergelijken van het kopen van HP/De Tijd met 'het kopen van een broodje gezond op het CS' en 'het meegaan met het enige overgebleven meisje na sluitingstijd', of de opmerkingen over 'HP-medewerker' Jan Zandbergen, over wie wordt geschreven dat 'met de energie van Zandbergens frustraties men in een middelgrote provinciestad onbepert de verwarming kan laten loeien'. De uitlatingen die in de column over De Roy van Zuydewijn worden gedaan, moeten in het licht van de teneur van de column worden gelezen. Zij geven een (op prikkelende wijze gepresenteerde) mening van Jaeggi over de journalistieke kwaliteit van HP/De Tijd weer, waarbij ter illustratie en met overdrijving ook terloops gerefereerd is aan de bij (een deel van) het publiek (al dan niet terecht) levende twijfels aan de reputatie van De Roy van Zuydewijn. De opmerkingen over De Roy van Zuydewijn zijn niet gepresenteerd als (nieuws-)feit en de passages zullen door een gemiddelde lezer dan ook als opinie van de columnist worden opgevat. Aan een dergelijke satirische column mogen niet dezelfde hoge eisen worden gesteld als aan onderzoeksjournalistiek. In de column van Jaeggi wordt de kwalificatie 'leugenaar' ook niet voor het eerst aan De Roy van Zuydewijn gekoppeld. De geloofwaardigheid van De Roy van Zuydewijn is - zoals door Het Parool ook onbetwist is gesteld - al meermalen onderwerp van het publieke debat geweest. Naar aanleiding van dat publieke debat heeft Jaeggi kennelijk zijn mening gevormd en deze in zijn column op satirische wijze weergegeven. Aan Jaeggi kan onder deze omstandigheden niet de eis worden gesteld zijn op het publieke debat gebaseerde mening met feiten te onderbouwen en een voorbeeld te noemen van een door De Roy van Zuydewijn in de wereld gebrachte leugen. Dit zou de vrijheid van Jaeggi om zich in zijn column te beperken tot het door hem gekozen onderwerp te zeer aantasten. Om diezelfde reden kan niet van Jaeggi worden geëist dat hij (ook) de ex-echtgenote van De Roy van Zuydewijn in zijn column aanhaalt.

4.6. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen is de publicatie van de column door Het Parool niet onrechtmatig jegens De Roy van Zuydewijn. De ge-

vraagde voorzieningen worden dan ook geweigerd. De inhoud van de door De Roy van Zuydewijn gevraagde rectificatie behoeft zodoende geen bespreking meer. Indien De Roy van Zuydewijn wil optreden tegen de in de column gedane uitspraken, is een ingezonden brief daartoe meer geëigend. Het Parool heeft verklaard dat bij haar bereidheid bestaat ruimte te bieden aan tegengeld. Een rectificatie is hiertoe in dit geval geen gepast middel.

4.7. De Roy van Zuydewijn zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De kosten aan de zijde van Het Parool worden begroot op:

- vast recht	€	254,-
- salaris procureur		816,-
Totaal	€	1070,-

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

5.1. weigert de gevraagde voorzieningen;

5.2. veroordeelt De Roy van Zuydewijn in de proceskosten, aan de zijde van Het Parool tot op heden begroot op € 1.070,-;

5.3. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. N.C.H. Blankevoort, voorzieningenrechter, bijgestaan door mr. C. Neve, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 15 mei 2008.